

Úvodník státního tajemníka Aleše Chmelaře

Číslo 325
12. listopadu 2018

V tomto čísle naleznete

Úvodník státního tajemníka
Aleše Chmelaře

Kulatý stůl k reformě společné
zahraniční politiky

Závěrečná akce k občanským
konzultacím v ČR

Výsledky zasedání Rady pro hos-
podářské a finanční záležitosti

Výsledky zasedání Rady pro za-
hraniční věci

Rozpočtový výbor přijal pozici
k víceletému finančnímu rámci

Program evropských institucí

Schválené rámcové pozice

Milí čtenáři, ač mnozí trpí podzimní únavou, evropská agenda v listopadu rozhodně nespí. Před pár dny se evropští státníci (a nejen oni) sjeli do Paříže k oslavám výročí konce první světové války a nechybělo zastoupení ČR.

Evropská agenda vře rovněž na úrovni personální politiky, zejména v německých oznámeních o budoucích odchodech z politiky a vlivu amerických voleb na politiku současné administrativy Bílého domu.

Listopad se nicméně nese v atmosféře Schrödingerova summitu k brexitu. Jestli se summit uskuteční a dohoda je „živá“ se uvidí snad již během příštích dní, možná i hodin. Je to skutečně jediná šance na dohodu bez dopadů na ekonomiku a osudy lidí žijících na obou stranách Lamanšského průlivu, kteří využili členství v EU pro stěhování mezi Británií a kontinentem. Jakékoliv zpoždění nyní může

znamenat obrovské dopady a chaos na hranicích.

Evropská témata nejsou jen předmětem vzdálených vyjednávání v Bruselu, ale živě je probíráme i na domácí půdě. Minulý týden jsem s ministrem zahraničních věcí Tomášem Petříčkem zakončil letošní sérii občanských konzultací s občany na Vysoké škole ekonomické v Praze. Rozhovory s občany jsme spustili v květnu a za půl roku jsme podnikli 21 veřejných debat po celé republice, do kterých se zapojilo více než dva tisíce občanů.

Pevně věřím, že podobný projekt bude pokračovat a že se budeme postupně v komunikaci s občany zlepšovat. Budeme to potřebovat nejen před evropskými volbami, které proběhnou již za půl roku, ale i před českým předsednictvím v Radě EU, které proběhne v roce 2022 a jehož přípravy pokračují.

Kulatý stůl k reformě společné zemědělské politiky

Dne 9. listopadu 2018 se v Lichtenštejnském paláci uskutečnil další z kulatých stolů Národního konventu o EU, tentokrát na téma Reforma společné zemědělské politiky. Diskuze se zúčastnili zástupci obou komor Parlamentu, státní správy, akademické, hospodářské a sociální sféry a v neposlední řadě zástupci evropských institucí a neziskového sektoru, společně s experty na danou problematiku. Odborným garantem diskuze pak byla Národohospodářská fakulta Vysoké školy ekonomické v Praze.

Společná zemědělská politika prošla v průběhu let mnohými reformami, které postupně a různými způsoby zaváděly odklon podpory produkce na další aktivity v sektoru zemědělství. Hlavní cíle reforem tak primárně směřovaly na **ochranu sektoru zemědělství** a podporu konceptu multifunkčnosti s důrazem na konkurenceschopnost.

V současnosti je pak klíčová podpora menších zemědělských podniků, hlubší propojení zemědělství s rozvojem venkova a **posílení environmentálních aspektů**. ČR z hlediska zemědělství vykazuje specifika. Jedná se například o **velikostní strukturu zemědělských podniků**. Z tohoto důvodu je pak pro ČR klíčové a nezbytné jasně formulovat priority národních zájmů.

Úvodní slovo kulatého stolu pronesl státní tajemník pro evropské záležitosti Aleš

Chmelař, který zdůraznil propojenost reformy společné zemědělské politiky s diskuzí ohledně nové podoby víceletého finančního rámce. Výzvou pro společné zemědělství dle A. Chmelaře zůstává odchod Británie z EU, a to zejména z hlediska úbytku financí v objemu britského příspěvku do rozpočtu EU.

Následně Martin Pělucha z VŠE v ní představil podkladový materiál. Následnou diskuzi moderovala Jana Kouřilová, rovněž z VŠE. Svá stanoviska poté prezentovali zástupci Ministerstva zemědělství a Ministerstva pro místní rozvoj. Za první zmíněný rezort Kateřina Bělinová vyzdvihla **rovnost a spravedlivé podmínky pro zemědělce** napříč EU a důležitost zohlednění specifik zemědělských sektorů v jednotlivých členských státech. Stanovisko druhého ministerstva pak představil Robert Nikischer, který zmínil například **význam malých a rodinných podniků**.

Účastníci kulatého stolu se soustředili na 4 diskuzní otázky, které jsou k nalezení na našem webu Národního konventu o EU. Pro více informací o činnosti Národního konventu o EU neváhejte kliknout na web: www.narodnikonvent.eu, popřípadě Twitterový účet @KonventEU, Facebook Národní konvent o EU, nebo Instagram #Narodnikonvent. Z kulatého stolu budou vypracována doporučení, která budou představena vládě České republiky a dalším tvůrcům české evropské politiky. /J. Sochor/

Závěrečná akce k občanským konzultacím v ČR > ČR a EU

Ve středu 7. listopadu 2018 se v aule Vysoké školy ekonomické v Praze uskutečnila závěrečná akce občanských konzultací, která tak uzavřela několikaměsíční cyklus debat s názvem „Jakou Evropu opravdu chceme“. Hlavními hosty diskuze byli státní tajemník pro evropské záležitosti Aleš Chmelař a ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček. Diskuzi moderoval ředitel Centra evropských studií VŠE v Praze Jarolím Antal.

Státní tajemník pro evropské záležitosti úvodem svého projevu představil fenomén občanských konzultací, co bylo a je smyslem jejich konání, a zmínil také prvotní iniciativu francouzského prezidenta Emmanuela Macrona. Letošní **občanské konzultace** označil za projekt, který se osvědčil. „S ohledem na to, že to byl pilotní projekt, si myslím, že se konzultace obecně vydařily. Je však potřeba zhodnotit jejich průběh, a zlepšit komunikaci evropských témat směrem k české veřejnosti,“ poznamenal státní tajemník.

Jedním z jejich cílů byla také snaha přiblížit lidem na lokální úrovni fenomén EU a zjistit, jak se oni sami dívají na současnou situaci v Unii a také to, co by se dle nich mělo do budoucna změnit. Občanských konzultací, v rámci kterých se uskutečnilo **21 veřejných debat**, ať již na středních školách a Eurocentrech či v regionech, se celkově průběhu několika měsíců zúčastnilo přes 2000 lidí. Závěrem svého úvodního příspěvku Aleš Chmelař představil nejvíce zmiňovaná témata předchozích debat, kdy českou veřej-

nost nejčastěji zajímaly otázky týkající se **evropských fondů, vnitřního trhu, studia a migrace**.

Ministr Tomáš Petříček poté zdůraznil potřebu unijního členství, českou náležitost k Západu a připomněl hlavní důvody toho, proč ČR o **členství v evropských strukturách** od 90. let usilovala. Mezi ně bezesporu patřily hodnoty v sociální oblasti, lidská práva či liberální demokracie.

Mimo **přínosy a výhody členství** se věnoval také tomu, co Unii chybí, co je na ní potřeba do budoucna změnit. Jedním z bodů, které zmínil, byl chybějící narativ a absence vize, kam by EU měla do budoucna směřovat. Tím byl v minulosti především mír, který byl hlavním cílem a smyslem existence EU. „Dnes však tento fakt řada lidí bere jako samozřejmost. Do budoucna si tak dost možná bude nutné zvolit další cíl, kam by EU měla dále směřovat,“ poznamenal k budoucímu vývoji EU T. Petříček.

EU by se dle jeho slov měla v budoucnu snažit zpět přiblížit občanům, jelikož do značné míry pozbyla důvěry, kdy občané obecně daleko méně věří politice a politikům. „S tímto fenoménem jde také ruku v ruce **nárůst populismu a antisystémových stran**,“ varoval před riziky současného politického vývoje. Cílem by tak měla být obnova ztracené důvěry. Příležitosti k tomu vidí například v užší spolupráci unijních států v oblasti obrany a bezpečnosti, kdy jsou tato témata často skloňována v celoevropské diskuzi. /L. Škácha/

Výsledky zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci > Rada

V úterý 6. listopadu 2018 se v Bruselu uskutečnilo zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci. Českou delegaci zde vedla ministryně financí Alena Schillerová.

V předvečer jednání Rady proběhlo zasedání euroskepiny v inkluzivním formátu, které se věnovalo otázkám bankovní unie a **reformy Evropského stabilizačního mechanismu**. Během jednání nedošlo k výraznému posunu a problematika tak bude dále diskutována na zasedání euroskepiny, které je plánováno na 19. listopadu 2018.

Ještě před zahájením samotné Rady ministři diskutovali se svými protějšky ze zemí Evropského sdružení volného obchodu o otázce **rozvoje technologií v oblasti finančních služeb** (tzv. FINTECH).

Během pracovní snídani seznámili zástupci Komise a Evropské centrální banky delegace s jejich pohledem na **současnou ekonomickou situaci**. Mário Centeno, který předsedá zemím, které platí eurem, zde shrnul průběh předchozího jednání, kde se řešila mj. i otázka návrhu rozpočtového plánu Itálie.

V legislativní části řádného zasedání ministři diskutovali problematiku **zdanění digitálních služeb**. Debata potvrdila rozdělení členských zemí na dvě části, kdy jedna z nich volá po dohodě do konce roku s odůvodněním, že celounijní řešení je lepší než opatření na úrovni jednotlivých členských států. Druhá pak preferuje **globální řešení v rámci OECD** a ve vztahu k této problematice upozorňuje na řadu otevřených technických i právních otázek. Nově se objevil i návrh, aby byla směrnice implementována až v roce 2020, pokud nebude do té doby nalezeno řešení v rámci OECD. Nicméně i v takovém případě rakouské předsednictví trvá na svém původním cíli, tedy dosažení politické dohody k návrhu směrnice v prosinci 2018.

V rámci nelegislativních bodů předseda Evropského účetního dvora Klaus-Heiner Lehne představil **výroční zprávu o implementaci rozpočtu EU** za rok 2017. Ministři poté schválili závěry ke statistice v EU a závěry k financování klimatické změny pro účely jednání COP24. /L. Škácha/

Výsledky zasedání Rady pro zahraniční věci > Rada

V pátek 9. listopadu 2018 se v Bruselu uskutečnilo zasedání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů obchodu. Delegaci ČR vedla náměstkyně ministryně průmyslu a obchodu Alexandra Rudyšarová. Rada jednala zejména o otázkách obchodní politiky, kdy se **diskutoval další postup v modernizaci Světové obchodní organizace (WTO) a vývoj v aktuálně projednávaných dohodách o volném obchodu**.

Rada měla na programu dva hlavní legislativní body, a to návrh nařízení k prověřování přímých investic (FDIs) a návrh horizontálního nařízení k bilaterálním safeguardům. Nařízení ke screeningu (FDIs) je jedním z prioritních

návrhů současné Komise, která společně s rakouským předsednictvím usiluje o dokončení legislativního procesu do konce roku 2018. Jeho cílem je nastavit rámec spolupráce unijních zemí a Komise u potenciálně nebezpečných investic a stanovit hlavní požadavky, které by měly splňovat **vnitrostátní prověřovací mechanismy**. Druhým legislativním bodem byl návrh nařízení k bilaterálním horizontálním safeguardům, který stanovuje obecné postupy **provádění dvoustranných ochranných doložek** a dalších opatření pro dočasné odejmutí celních preferencí dle obchodních dohod se třetími zeměmi. /Pokr. na str. 3/

Hlavním diskuzním bodem ministrů pak byla **modernizace Světové obchodní organizace (WTO)**, jejíž potřeba se v poslední době stává velmi akutní. Ochromeny jsou všechny funkce WTO, nejvíce kritickou je však situace v Odvolacím orgánu systému pro řešení sporů, jehož obměna a tedy i praktické fungování je paralyzováno nekonstruktivním přístupem USA. Unijní delegace se v rámci debaty shodly na prioritním řešení krize Odvolacího orgánu. Zároveň zdůraznily, že jakékoli změny se neobejdou bez podpory hlavních hráčů, zejména USA a Číny.

V rámci bodu k probíhajícím obchodním jednáním komisařka pro obchod Cecilia Malmströmová zhodnotila **proces schvalování dokončených dohod** (Japonsko, Singapur, Vietnam), v rámci probíhajících jednání se poté soustředila na jednání s Mercosurem, Mexikem, Chile, Novým Zélandem, Indonésií a Tuniskem. Zvláště jednání s Mercosurem označila komisařka za svou prioritu, přičemž členské země doplnily, že uzavření dohody nemá jen ekonomický význam, ale zejména význam strategický,

neboť Mercosur dosud dohodu o volném obchodu s nikým neuzavřel.

Komise dále představila **Zprávu o implementaci dohod o volném obchodu** za rok 2017, potvrzující pozitivní dopad celkem 53 dohod prováděných mezi EU a třetími zeměmi. Komisařka zdůraznila nejen pozitivní přínosy, ale také nedostatky provádění těchto dohod, které je třeba transparentně komunikovat vůči veřejnosti. Důležité je také zaměření na malé a střední podniky, které by měly být účinněji informovány o výhodách plynoucích z dohod.

Během pracovního oběda poté delegace debatovaly o **vztazích EU a USA**, kdy komisařka Malmströmová v uzavřeném formátu ministry informovala ohledně dalších plánů na spolupráci v rámci pracovní skupiny na vysoké úrovni zřízené v návaznosti na červencovou schůzku předsedy Komise J.-C. Junckera a prezidenta USA D. Trumpa. /E. Drnovská/

Rozpočtový výbor přijal pozici k víceletému finančnímu rámci > Evropský parlament

Poslanci Rozpočtového výboru v pondělí 5. listopadu 2018 schválili stanovisko k víceletému finančnímu rámci pro roky 2021–2027. Členové výboru se domnívají, že finanční prostředky navržené Komisí nebudou na splnění politických závazků a hrozeb v následujícím programovém období stačit a doporučují proto jejich navýšení.

Konkrétně navrhuje zvýšit rozpočet rámcového programu pro výzkum **Horizont Evropa** na 120 mld. eur, namísto 83,5 mld. eur navržených Komisí. Požadují také navýšit prostředky pro Evropské strukturální a investiční fondy, dopravní stavby a malé podniky.

Dvojnásobek současného rozpočtu by měl financovat **boj proti nezaměstnanosti mladých**, prostředky programu Erasmus+ poslanci navrhuje zvýšit trojnásobně oproti současnosti. Čtvrtina příštího víceletého rozpočtu by se měla investovat v **boji proti klimatickým změnám**. Prostředky na politiku soudržnosti a zemědělskou politiku mají podle poslanců výboru zůstat na stávající úrovni.

Poslanci dále ve stanovisku kritizují současný systém příjmů EU jako „velmi složitý, nespravedlivý, netransparentní a zcela nepochopitelný pro občany EU“ a vítají návrhy Komise na **zavedení nových vlastních příjmů**. Navrhují snížit národní příspěvky do EU a nahradit je novými zdroji založenými na společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob, daních z trhu s emisními povolenkami a daně z plastového odpadu. Zároveň zdůrazňují, že jednání o příjmech i výdajích evropského rozpočtu v příštím programovém období by mělo probíhat společně.

Plenární zasedání bude o tomto stanovisku hlasovat ve středu 14. listopadu, následovat bude meziinstitucionální diskuse s Radou. Poslanci doufají, že se nový finanční výhled podaří s členskými státy dojednat ještě před koncem jejich mandátu v květnu příštího roku a apelují na Radu, aby urychleně přijala svůj postoj. /K. Votavová/

Program evropských institucí, 13. do 20. listopadu > Informace

Plenární zasedání Evropského parlamentu, 12. - 15. listopadu 2018

Rozprava s německou kancléřkou Angelou Merkelovou o budoucnosti Evropy; balíček předpisů týkající se čisté energie; telekomunikační balíček; výkonnostní emisní normy CO₂ pro nová těžká vozidla; právní stát v Rumunsku; práva a povinnosti cestujících v železniční dopravě; humanitární víza.

Zasedání Rady pro hospodářské a finanční záležitosti (formát rozpočet), 16. listopadu 2018

Souhrnný rozpočet EU na rok 2019.

Zasedání Rady pro zahraniční věci, 19. listopadu 2018

Aktuální situace ve střední Asii, politický vývoj a reformní

proces v Bosně a Hercegovině; aktuální dění na Ukrajině; humanitární krize v Jemenu.

Zasedání Rady pro zahraniční věci (formát obrana), 20. listopadu 2018

Aktuální informace o stavu spolupráce EDA s EIB (tzv. Kooperativní finanční mechanismus); diskuze ke spolupráci EU-NATO; otázky hybridních hrozeb, kybernetické bezpečnosti, vojenské mobility.

Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov, 19. a 20. listopadu 2018

Rybolovná politika v letech 2019 a 2020; společná zemědělská politika po roce 2020; Evropský námořní a rybářský fond.

Schválené rámcové pozice ve 44. a 45. týdnu > Informace

Rámcová pozice k doporučení Komise ze dne 12. 9. 2018 o sítích pro volební spolupráci, transparentnosti on-line, ochraně před kybernetickými bezpečnostními incidenty a boji proti dezinformačním kampaním v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu a ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: **Zabezpečení svobodného a spravedlivého průběhu voleb do Evropského parlamentu** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k **revizi nařízení o evropských orgánech dohledu nad finančním trhem v oblasti boje proti praní špinavých peněz** (vypracovalo Ministerstvo financí)

Rámcová pozice ke zprávě Komise o provádění právních předpisů EU v oblasti odpadů, včetně zprávy včasného varování pro členské státy, kterým hrozí, že nesplní cíl zvýšit do roku 2020 úroveň **přípravy k opětovnému použití/ recyklace komunálního odpadu** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se ukončují **sezónní změny času** a zrušuje směrnice 2000/84/ES (vypracovalo Ministerstvo dopravy)

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 325, týden od 29. října do 11. listopadu 2018 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: L. Škácha * Kontakt: newsletter@vlada.cz